

Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen

Beleidsplan 2015-2018

De open Arnhemse bedrijventerreinen: nu en morgen

Inhoud beleidsplan 2015-2018 StAB

Samenvatting

Inleiding

1.	StAB, de organisatie	5
1.1.	Algemene doelstellingen	5
1.2.	De organisatie	5
1.2.1.	Taken en verantwoordelijkheden	6
1.3.	Werkwijze	6
1.4.	Financiering	6
2.	De bedrijventerreinen	8
2.1.	Schets bedrijventerreinen: de status quo anno 2014	8
2.1.1.	Het Broek	8
2.1.2.	Westervoortsedijk	9
2.1.3.	Ijsseloord 1	10
2.1.4.	De Overmaat	10
2.1.5.	Rijkerswoerd	11
2.1.6.	Bakenhof	11
2.2.	Basistaken en wat speelt op de bedrijventerreinen	12
2.2.1.	Collectieve activiteiten en projecten	12
2.2.2.	Kwaliteit openbaar en privaat gebied	13
2.2.3.	Intermediair tussen ondernemers en overheid	14
2.2.4.	Business-to-business netwerk	14
2.2.5.	Verbinding met de individuele bedrijven	15
2.3.	Beheer- en onderhoudstaken	16
3.	Het algemeen belang van de bedrijventerreinen	17
3.1.	StAB en het Arnhemse ondernemersklimaat	17
3.2.	Bedrijventerrein overstijgende thema's en doelstellingen	17
3.2.1.	Ondernemersklimaat & economische waarde	17
3.2.2.	Vastgoed en vestigingsklimaat	18
3.2.3.	Mobiliteit en bereikbaarheid	18
3.2.4.	Onderwijs en werkgelegenheid	19
3.2.5.	Duurzaamheid en innovatie	19

3.2.6.	Citymarketing en lokaal ondernemen	20
3.3.	Bestuur en politiek	20
4.	Herkenbaarheid, draagvlak en participatie	21
4.1.	Communicatie: van zenden naar participatie	21
4.2.	Uitwerking communicatie op hoofdlijnen	22
5.	Financiën	23
5.1.	Periode 2007-2014	23
5.2.	Uitgangspunten voor de periode 2015-2018	23
5.3.	Financiering basistaken bedrijventerreinen en stichtingsorganisatie	24
5.4.	Financiering taken algemeen belang bedrijventerreinen en bestuurlijke thema's	25
5.5.	Conclusie financiering	26

Samenvatting

Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen gaat in 2015 haar tweede beleidsperiode in. Voorliggend beleidsplan bestrijkt de periode 2015-2018. Waar het beleidsplan 2011-2014 in het teken stond 'van structuur naar participatie', wordt dit plan gekenmerkt door de realiteit op de open Arnhemse bedrijventerreinen 'hier en nu' en de uitdagingen van 'morgen'.

De stichting

Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) initieert, coördineert en faciliteert activiteiten en projecten op de open Arnhemse bedrijventerreinen¹ ter verbetering van de kwaliteit van de openbare en private ruimte en het algemene ondernemersklimaat. Dit bereikt StAB door:

- intermediair te zijn tussen de bedrijven en de lokale overheid voor het collectief belang;
- bedrijven bij elkaar te brengen en business-to-business contacten te stimuleren;
- collectieve projecten te initiëren die individuele bedrijven niet van de grond krijgen.

StAB bevordert de concurrentiekracht van de op de open bedrijventerreinen gevestigde bedrijven en zorgt zo dat de bedrijventerreinen een aanzuigende werking hebben op potentieel nieuw te vestigen bedrijven.

Activiteiten op en voor de bedrijventerreinen

In de beleidsperiode 2011-2014 is op alle bedrijventerreinen gebleken dat voor de gevestigde ondernemers de kwaliteit van de openbare ruimte speerpunt was. Dit kwam tot uiting in de StAB Bedrijventerrein Contactgroepen: de 'ogen en oren' op de bedrijventerreinen. Voor de nieuwe beleidsperiode 2015-2018 geldt dat zij zich blijven richten op activiteiten die heel dicht bij de dagelijkse ervaring van de ondernemer op het bedrijventerrein ligt. Voor StAB betekent dit, dicht bij de beleving van de ondernemers blijven werken en zoeken naar de urgentie van vraagstukken. Voor de ondernemers blijkt het dan vooral te gaan om zaken als overlast gevende verkeerssituaties, leegstand, verloedering, onveiligheid of een knellend bestemmingsplan.

Continuïteit van de basistaken

De vraag is vervolgens of StAB zich dan uitsluitend moet richten op deze 'urgentievraagstukken' op de bedrijventerreinen of dat StAB ook een bredere verantwoordelijkheid heeft voor het algemeen belang van de bedrijventerreinen in Arnhem, voor het ondernemersklimaat in Arnhem. Het antwoord op die vraag heeft gestalte gekregen in beleid dat in de eerste plaats is gericht op de continuïteit van de basistaken. Basistaken die betrekking hebben op de kwaliteit van het fysieke openbare en private gebied van de bedrijventerreinen én de kwaliteit van ondernemen op de bedrijventerreinen. Aan de concretisering en uitvoering van dit beleid wordt invulling gegeven door de Bedrijventerrein Contactgroepen. Dit beleid is beschreven in hoofdstuk 2.

Verantwoordelijkheid voor het overstijgend belang van de bedrijventerreinen

Daarnaast onderkent StAB de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het overstijgend belang van de bedrijventerreinen voor Arnhem en dus te kijken naar bredere maatschappelijke thema's, die het ondernemersklimaat in Arnhem raken of naar toekomstige knelpunten. Het betreft thema's die

¹ Westervoortsedijk, Het Broek, IJsseloord 1, De Overmaat, Rijkerswoerd, Bakenhof

kansen bieden voor duurzame ontwikkeling van de bedrijventerreinen en bijdragen aan economische impulsen voor Arnhem. Die thema's zijn:

- ondernemersklimaat & economische waarde;
- vastgoed & vestigingsklimaat;
- mobiliteit & bereikbaarheid;
- werkgelegenheid & scholing;
- duurzaamheid & innovatie;
- citymarketing & lokaal ondernemen.

Deze thema's zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3.

In onderstaande tabellen zijn de activiteiten voor de beleidsperiode 2015-2018 samengevat weergegeven.

Basistaken organisatie en bedrijventerreinen

Specifieke activiteiten bedrijventerreinen
Continuering Bedrijventerrein Contactgroepen
Organiseren en faciliteren bedrijvenbijeenkomsten
Vorbereiden en begeleiden bedrijventerrein specifieke activiteiten en projecten
Signaleren nieuwe kansen en projectvoorbereiding
Koepel- en collectieve activiteiten bedrijventerreinen
Collectieve Surveillance: continuering, uitbreiding deelnemers, ontwikkelen nieuwe mogelijkheden
Collectieve energie-inkoop: uitbreiding aantal deelnemers en stimuleren besparingsmaatregelen
Businesscases zonnepanelen: uitvoering en uitbreiding
Individuele bedrijfsbezoeken continueren
Signaleren nieuwe kansen, projectvoorbereiding en productontwikkeling
Herkenbaarheid, draagvlak en participatie
Ontwikkeling en beheer virtueel platform/database StAB/S
Organiseren themabijeenkomsten
Interne en externe communicatie
Beheer en onderhoud
Bewegwijzering en CS-borden
Bestuur en organisatie
Management en backoffice door stichtingsbureau

Taken in het algemeen belang van de bedrijventerreinen voor Arnhem (thema's)

Ondernemersklimaat en economische waarde
Economische Effect Rapportages bedrijventerreinen
Uitwerken vervolgaanpak
Vastgoed en vestigingsklimaat
Uitwerking van een aanpak voor de leegstand
Participatie in gemeentelijke aanpak leegstand
Mobiliteit en bereikbaarheid
Deelname in onderzoek naar het oplossen van knelpunten
Scholing en werkgelegenheid
Deelname in overleg met gemeentelijke instanties en scholen
Verkennen behoeften en mogelijkheden bedrijven

Intermediaire rol bij stageplaatsen, leer-werkplekken en participatietrajecten
initiëren ondernemerslaboratorium voor start-ups
Duurzaamheid en innovatie
Signaleren van kansen en inhaken op de collectieve behoefte van bedrijven
Initiëren innovatieproject op het gebied van duurzaamheid
Citymarketing en lokaal ondernemen
Actieve bijdrage aan promotie van Arnhem onder ondernemers en als vestigingsplaats
Actueel houden marktplaats voor lokaal ondernemen / bedrijvenplatform StAB
Intermediaire rol gemeente-ondernemers (bedrijvenloket, informatiefunctie, werving bedrijven)
Bestuur en organisatie
Management en backoffice door stichtingsbureau

Financiering basistaken en thema-activiteiten

De benodigde structurele financiering voor de beleidsperiode 2015-2018 betreft:

1. de basistaken zoals beschreven in hoofdstuk 2, waarbij de gemiddelde financieringsbehoefte € 147.000,- per jaar bedraagt;
2. de basistaken algemeen belang (aanjaagmiddelen) zoals beschreven in hoofdstuk 3, waarbij de financieringsbehoefte € 50.000,- per jaar bedraagt;
3. eenmalige extra opstartfinanciering in 2015 van € 20.000,-.

Het StAB bestuur doet een beroep op financiering uit het Ondernemersfonds voor de gehele beleidsperiode 2015-2018, overeenkomstig de beleidsperiode 2011-2014, voor de basistaken genoemd onder 1.

De rol van intermediair voor gemeente en ondernemers (punten 2 en 3) en de ontwikkeling van deze functie in het licht van de regisserende gemeente, waarbij StAB taken voor de gemeente invult en werk uit handen neemt, rechtvaardigt de vraag naar directe financiering door de gemeente. Dit bestrijkt eveneens de gehele beleidsperiode 2015-2018.

Conclusie

De komende beleidsperiode kent een aantal belangrijke uitdagingen, zoals het vergroten van de betrokkenheid van de bedrijven bij het wel en wee op hun terrein, maar ook het aanpakken van leegstand en verloedering waarvan op een aantal plaatsen sprake is of de zorg voor voldoende geschoold personeel voor kansrijke bedrijven en bedrijfstakken. Kortom: het gaat StAB om het hier en nu én om het ondernemen in Arnhem van morgen.

In het 'hier en nu' vervult StAB al enkele jaren een belangrijke facilitaire en intermediaire rol op de bedrijventerreinen voor ondernemers en gemeente. Met de doorzettende tendens dat de gemeentelijke en regionale overheid zich steeds verder terugtrekt, kan StAB voor 'het Arnhem van morgen' een essentiële rol spelen in de ontwikkeling van de open bedrijventerreinen op thema's die het algemeen belang van Arnhem dienen. Het beleidsplan voorziet hierin. Het StAB bestuur beveelt de gemeente aan om, in deze nieuwe beleids- én nieuwe raadsperiode, samen invulling te geven aan de uitdagingen die voor ons liggen.

Inleiding

Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen is begin 2007 ontstaan door een fusie van Stichting Bodemrevitalisering Het Broek, Stichting Duurzame Ontwikkeling Bedrijventerreinen Arnhem Noord (DOBAN), Stichting Beveiliging Bedrijfsterreinen Arnhem en Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Het Broek/Kleefse Waard. Aanvankelijk is de stichtingsorganisatie neergezet op basis van de onderwerpen waar de oude stichtingen voor stonden. Begin 2010 is de visie op het functioneren van de stichting gewijzigd en de structuur aangepast. Wat de bedrijven belangrijk vinden werd bepalend voor de stichtingsactiviteiten.

De beleidsperiode 2011-2014 is ingegaan met een op alle bedrijventerreinen functionerende Bedrijventerrein Contactgroep. De leden van de contactgroep zijn het 'oog en oor' op de bedrijventerreinen. De BC's inventariseren knelpunten en wensen op hun bedrijventerrein en gaan aan de slag met oplossingen.

Begin 2014 kan geconcludeerd worden dat deze opzet succesvol is. De contactgroepen hebben hun draai gevonden en zijn daadwerkelijk de ogen en oren van hun bedrijventerrein. De directe betrokkenheid van de gemeente hierbij is essentieel gebleken. Door die ideale combinatie zijn knelpunten waar ondernemers in het openbaar gebied dagelijks overlast van ondervinden opgelost of bespreekbaar geworden. Wanneer er ook een groot draagvlak is voor de economische urgentie van maatregelen, is de bijdrage die StAB met deze structuur op een terrein kan hebben maximaal. IJsseloord 1 is hier een goed voorbeeld van, waarbij ondernemers en gemeente zowel de verkeerssituatie als het probleem van leegstand succesvol hebben aangepakt.

De bereidheid tot participatie van ondernemers bij activiteiten die vooral het algemeen belang aangaan, ligt echter niet voor de hand. Collectieve projecten zijn moeizaam van de grond te krijgen, zelfs als het individuele bedrijfsbelang evident lijkt. Het slechte economische klimaat gedurende de afgelopen beleidsperiode speelt daarin een belangrijke rol. Knelpunten en projecten waar StAB of de BC's zich hard voor maken, worden door de ondernemer lang niet altijd als urgent ervaren.

Voor StAB betekent dit, dicht bij de beleving van de ondernemers blijven werken en zoeken naar de urgentie van vraagstukken. Voor de ondernemers blijkt het dan vooral te gaan om zaken als overlast gevende verkeerssituaties, leegstand, verloedering, onveiligheid of een knellend bestemmingsplan. De vraag is vervolgens of StAB zich dan uitsluitend moet richten op deze 'urgentievraagstukken' op de bedrijventerreinen of dat StAB ook een bredere verantwoordelijkheid heeft voor het algemeen belang van de bedrijventerreinen in Arnhem, voor het ondernemersklimaat in Arnhem. Die vraag is leidend geweest voor de keuzes die het StAB-bestuur heeft gemaakt voor de nieuwe beleidsperiode.

Het antwoord op die vraag heeft gestalte gekregen in beleid dat in de eerste plaats is gericht op de continuïteit van de basistaken. Basistaken die betrekking hebben op de kwaliteit van het fysieke openbare en private gebied van de bedrijventerreinen én de kwaliteit van ondernemen op de bedrijventerreinen (taken van parkmanagement op de zes open bedrijventerreinen in Arnhem). Aan de concretisering en uitvoering van dit beleid wordt invulling gegeven door de Bedrijventerrein Contactgroepen. Dit beleid is beschreven in hoofdstuk 2.

Daarnaast onderkent StAB de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het overstijgend belang van de bedrijventerreinen voor Arnhem en daarmee voor bredere maatschappelijke thema's, die het ondernemersklimaat in Arnhem raken of met oog op toekomstige knelpunten. Het betreft thema's die kansen bieden voor duurzame ontwikkeling van de bedrijventerreinen en bijdragen aan economische impulsen voor Arnhem. Deze thema's zijn benoemd in hoofdstuk 3. Concretisering en uitvoering van activiteiten verbonden aan deze thema's is een taak van het Algemeen Bestuur.

De komende beleidsperiode kent een aantal belangrijke uitdagingen, zoals het verder vergroten van de betrokkenheid van de bedrijven bij het wel en wee op hun terrein, maar ook het aanpakken van leegstand en verloedering waarvan op een aantal plaatsen sprake is of de zorg voor voldoende geschoold personeel voor kansrijke bedrijven en bedrijfstakken. Kortom: het gaat StAB om het hier en nu én om het ondernemen in Arnhem van morgen.

1. StAB, de organisatie

Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) richt zich op verbetering van het ondernemersklimaat op de zes open Arnhemse bedrijventerreinen, in het bijzonder op de collectieve belangen van ondernemers en vastgoedeigenaren die op deze terreinen zijn gevestigd. Op de terreinen Het Broek, Westervoortsedijk, IJsseloord I, De Overmaat, Rijkerswoerd en Bakenhof zijn circa 600 bedrijven gevestigd. StAB zorgt voor de structuur om ondernemers te betrekken en te laten participeren in bedrijfsoverstijgende activiteiten en projecten. StAB verbindt bedrijven op de open bedrijventerreinen en zorgt voor de daarbij essentiële dialoog met de gemeente Arnhem en andere regionale overheden (Stadsregio, provincie Gelderland, politie, brandweer).

1.1. Algemene doelstellingen

Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen initieert, coördineert en faciliteert activiteiten en projecten op de open Arnhemse bedrijventerreinen ter verbetering van de kwaliteit van de openbare en private ruimte en het algemene ondernemersklimaat. Dit bereikt StAB door:

- intermediair te zijn tussen de bedrijven en de lokale overheid voor het collectief belang;
- bedrijven bij elkaar te brengen en business-to-business contacten te stimuleren;
- collectieve projecten te initiëren die individuele bedrijven niet van de grond krijgen.

StAB bevordert de concurrentiekracht van de op de open bedrijventerreinen gevestigde bedrijven en zorgt zo dat de bedrijventerreinen een aanzuigende werking hebben op potentieel nieuw te vestigen bedrijven.

1.2. De organisatie

De organisatie van StAB bestaat uit het stichtingsbestuur, de Bedrijventerrein Contactgroepen (BC's) en het stichtingsbureau. Het Algemeen Bestuur van de stichting bestaat uit het Dagelijks Bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester) en de overige bestuursleden. De overige bestuursleden zijn de voorzitters van de BC's, de voorzitter van de Collectieve Surveillance. Verder schuift een adviseur van de gemeente Arnhem bij de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

De organisatie behoeft voor de nieuwe beleidsperiode geen wijziging.

1.3. Taken en verantwoordelijkheden

Algemeen Bestuur: stelt het beleid vast, schept de voorwaarden voor de uitvoering hiervan (mensen en middelen) en is eindverantwoordelijk voor de verwezenlijking van het vastgestelde beleid binnen de vastgestelde financiële kaders.

Dagelijks Bestuur: verantwoordelijk voor dagelijkse bestuurszaken, voor de ontwikkeling van het beleid, inclusief het jaarplan en de begroting en de bewaking van de vaststelling daarvan.

Stichtingsbureau: initieert, coördineert en ondersteunt de StAB-activiteiten en adviseert bestuur en Bedrijventerrein Contactgroepen hierover. Het stichtingsbureau stelt jaarverslagen, jaarplannen, beleidsplan op en zorgt voor bewaking en uitvoering van het vastgestelde beleid. Zij voert het financieel management. Zij is verantwoordelijk voor het beheer van het bedrijventerrein informatiesysteem StAB/IS en verricht de dagelijkse secretariële, communicatieve en administratieve werkzaamheden.

Bedrijventerrein Contactgroepen (BC's): bestaan uit ondernemers en vastgoedeigenaren gevestigd op het betreffende bedrijventerrein. De BC's hebben ongeveer zes leden: een voorzitter en overige leden. Ook bij de BC's is de vaste adviseur van de gemeente betrokken. De voorzitters van de BC's zijn tevens lid van het Algemeen Bestuur. De BC's zijn het 'oog en oor' van de stichting op de bedrijventerreinen. Zij voeren activiteiten uit om het kwaliteitsniveau van de bedrijventerreinen minimaal te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Dan gaat het om zowel openbare als private ruimte. Zij stimuleert business-to-businesscontacten tussen de bedrijven.

PPS Collectieve Surveillance: is belast met de zorg voor een schoon, heel en veilig bedrijventerrein en een effectieve en betaalbare uitvoering daarvan op de open Arnhemse bedrijventerreinen.

1.4. Werkwijze

De participatie van de bedrijven wordt geëntameerd en vormgegeven door de Bedrijventerrein Contactgroepen, daarbij ondersteund door het bestuur en het stichtingsbureau. Aan de hand van de input van de Bedrijventerrein Contactgroepen en de inbreng van andere stakeholders stelt het bestuur het meerjarenbeleidsplan op en ieder jaar een jaarplan met een begroting. StAB staat vervolgens voor een professionele uitvoering van het voorgenomen beleid en de communicatie daarover, afgezet tegen de beschikbare financiële middelen.

1.5. Financiering

De financiering van de activiteiten van StAB is tot 2015 gebaseerd op een verdeling tussen structurele financiering van de basistaken en incidentele projectfinanciering. Voor de basistaken ontving StAB uit het Ondernemersfonds Arnhem een bijdrage van € 110.000,- exclusief BTW per jaar. Tot 1 januari 2014 was er ook een structurele bijdrage van € 21.000,- exclusief BTW van OKA in de basistaken.

Uit de Collectieve Surveillance (CS) vloeit een structurele bijdrage in de operationele ondersteuning van CS naar de stichting die, gebaseerd op het aantal deelnemers, begin 2014 zo'n € 3.000,- op jaarbasis oplevert.

Een derde, onzekere, financieringsbron betreft donaties door op de StAB bedrijventerreinen gevestigde bedrijven en vastgoedeigenaren. In het eerste donatiejaar (2014) is € 6.000,- ontvangen. Deze inkomsten worden benut voor het financieren van incidentele activiteiten en projecten. Voor overige buiten de basistaken vallende activiteiten werd gaande het jaar aanvullende financiering gezocht in de vorm subsidies van o.a. Ondernemersfonds en lokale en regionale overheid. Ook de bijdrage van OKA voor 2014 en verdere jaren is gekoppeld aan projecten, die voordelen bieden voor de leden van OKA. Voor 2014 is er een bedrag van € 10.000,- beschikbaar.

2. De bedrijventerreinen

StAB is ontstaan vanuit de behoefte aan collectieve activiteiten en de wens om de kwaliteit van de open bedrijventerreinen te verbeteren. StAB zorgt op de bedrijventerreinen voor de daarvoor noodzakelijke participatie en samenwerking. De basistaken, die over de afgelopen jaren zijn ontwikkeld, maken dat StAB de taken van parkmanagement voor de open bedrijventerreinen invult. De concrete invulling verschilt per terrein, afhankelijk van de situatie ter plekke en de behoefte van de ondernemers op het terrein. De Bedrijventerrein Contactengroepen vormen de spil bij signaleren van knelpunten en kansen, het creëren van draagvlak en de besluitvorming over aanpak en prioriteiten. Het stichtingsbureau jaagt aan, faciliteert de BC's, zorgt voor de verbinding met de gemeente Arnhem en andere organisaties en bewaakt de voortgang.

In de beleidsperiode 2011-2014 is op alle bedrijventerreinen gebleken dat voor de gevestigde ondernemers de kwaliteit van de openbare ruimte speerpunt was. Voor de nieuwe beleidsperiode geldt voor alle BC's dat zij zich blijven richten op activiteiten die heel dicht bij de dagelijkse ervaring van de ondernemer op het bedrijventerrein ligt. Dit is in het Algemeen Bestuur door de voorzitters van de BC's getypeerd als 'met de voeten in de klei'. In dit hoofdstuk zijn de activiteiten waar het om gaat uitgewerkt, weergegeven tegen de status quo van de verschillende bedrijventerreinen.

2.1. Schets bedrijventerreinen: de status quo anno 2014

In Arnhem zijn zes open bedrijventerreinen met daarop ca. 600 bedrijven (gebruikers/huurders) en het vastgoed is in handen van ca. 350 vastgoedeigenaren. Onder open bedrijventerreinen worden die terreinen verstaan die niet zijn afgesloten door een hek met toegangspoorten en geen eigen beheerorganisatie hebben. Straten en wegen zijn openbaar terrein.

2.1.1. Het Broek

Het Broek heeft zich vanaf de tweede helft van de 19^e eeuw ontwikkeld tot industriegebied en is daarmee het oudste bedrijventerrein in Arnhem. Het terrein beslaat circa 60 hectare en telt ongeveer 260 bedrijfspanden. De bedrijfspanden kunnen zo'n 320 bedrijven huisvesten. Er is een grote variatie aan oude en nieuwe panden. Het merendeel bestaat uit zelfstandige bedrijfsruimten met werkplaats/opslag. Daarnaast bedrijfsverzamelgebouwen, waarin kantoorfuncties en/of detailhandel zijn gevestigd, tankstations en een aantal woningen. Het is een terrein met gemengde bedrijvigheid. Het bedrijventerrein maakt deel uit van het Industrieterrain Arnhem Noord. Aan de noordoostzijde begrenst de spoorlijn Arnhem-Zevenaar en het spooreplacement het terrein. In het westen wordt het gebied begrensd door de dr. C. Lelyweg en de goederenspoorlijn die loopt vanaf het emplacement richting bedrijventerrein Kleefse Waard. Aan de zuidzijde is de begrenzing het gebied tussen de Nieuwe Havenweg en industrieterrain Kleefse Waard. De BC functioneert hier sinds april 2011.

De maakindustrie is hier van oudsher vertegenwoordigd en ook de Sociale Werkplaats 'Presikhaaf Bedrijven' heeft hier een grote vestiging. Het terrein is belangrijk voor de werkgelegenheid van mensen met een lagere en middelbare opleiding. De wisselwerking tussen werkgelegenheid voor juist deze groepen werknemers en de beschikbaarheid van kwalitatief geschoold technisch personeel is een aspect dat door de crisis wat op de achtergrond is geraakt, maar wel een belangrijk speerpunt

voor de toekomstige ontwikkeling van het terrein kan worden. In de jaren 90 is veel werk gemaakt van het in kaart brengen van bodemvervuiling en het saneren daarvan. Bodemvervuiling speelt de ontwikkeling van de bedrijven en van het terrein als geheel nog altijd parten. Mede hierdoor is bijvoorbeeld de aanleg van glasvezel nog niet gelukt.

Delen van het bedrijventerrein zitten in de lift. De bedrijven die kiezen voor nieuwbouw of een facelift, geven een positieve impuls aan hun omgeving. Daartegenover staat dat het terrein verpaupert door een concentratie van leegstand, onder andere aan de Cruquiusweg en het eerste deel van de Simon Stevinweg (bij de Westervoortsedijk). De urgentie om met de vastgoedeigenaren te zoeken naar nieuwe bestemmingen en de noodzakelijke opwaardering van het terrein is een uitdaging voor de komende jaren.

2.1.2. Westervoortsedijk

Bedrijventerrein Westervoortsedijk grenst direct ten westen aan bedrijventerrein Het Broek en dateert uit dezelfde periode. Het terrein beslaat ca 66 ha en telt ongeveer 110 bedrijfspanden. De bedrijfspanden kunnen zo'n 150 bedrijven huisvesten. Het is deels aan het water gelegen (Nieuwe Kade en Rijnkade). De Westervoortsedijk, een hoofdontsluiting vanuit de binnenstad naar de Pleijroute, loopt als een hoofdader door het bedrijventerrein. De Van Oldenbarneveldtstraat vormt een dwarsverbinding naar woonwijk Het Broek. Het oostelijk deel van het terrein, rondom de Mercatorweg, is van recentere datum. Er functioneert sinds april 2012 een BC op dit bedrijventerrein.

Het merendeel van de panden bestaat uit zelfstandige bedrijfsruimten met werkplaats/opslag. Langs de Westervoortsedijk staan een aantal grote kantoorpanden. In enkele bedrijfsverzamelgebouwen zijn creatieve, ambachtelijke en administratieve functies gevestigd. Het oostelijk gelegen, opnieuw ontwikkelde deel van het terrein, biedt ruimte aan o.a. kleinschalige bedrijvigheid (bedrijfsunits) en detailhandel. Verder een winkelcentrum, een tankstation en een paar woningen.

Aan de noord-noordoostzijde begrenst De Boulevard Heuvelink en de Dr. C. Lelyweg het terrein. In het westen wordt het gebied begrensd door de John Frostbrug en aan de zuidzijde door de Rijn.

De ontwikkelingen rond de geplande woningbouw in het Oostelijk Centrumgebied zijn van grote invloed op een belangrijk gedeelte van het bedrijventerrein. Het nieuwe bestemmingsplan Fluvium-Midden/Westervoortsedijk-West dat daartoe is vastgesteld, bevat een categorieverlaging en een aangepaste bedrijvenlijst, die voor gevestigde bedrijven, maar ook voor toekomstige vestigingen beperkingen met zich meebrengt. Positieve ontwikkeling als gevolg van de planning van woningbouw is de herinrichting van de Westervoortsedijk. De bedrijven blijven echter de komende jaren hinder ondervinden van de woningbouwactiviteiten en de saneringswerkzaamheden op het voormalig Gasfabriekterrein. Mede daardoor is er nog veel onzekerheid over het gebruik van het openbaar gebied, zoals parkeervoorzieningen, -beleid en infrastructuur. Dit vraagt de komende jaren om voortdurende bewaking en betrokkenheid van de stichting.

Langdurige leegstand op één van de grootste zichtlocaties van het totale industrieterrein Arnhem Noord, zorgt ervoor dat dit deel van het bedrijventerrein een verpauperde uitstraling heeft. Met het dreigende vertrek van enkele grote bedrijven in de kantoorsector in dezelfde strook langs de Westervoortsedijk, ligt hier een opgave van formaat voor de komende jaren. Het betekent ook een

belangrijke aderlating in de werkgelegenheid voor Arnhem. Bedrijventerrein Westervoortsedijk biedt met haar unieke combinatie van hoogwaardige kantoorfuncties, creatieve industrie en maakindustrie werk aan zowel laag, midden als hoog opgeleid personeel. In het verlengde van Het Broek is ook op bedrijventerrein Westervoortsedijk sprake van urgentie om met de vastgoedeigenaren te zoeken naar nieuwe bestemmingen en opwaardering van het terrein. De ligging bij het centrum en in de buurt van bestaande en toekomstige woonwijken, biedt het terrein ook unieke kansen voor de toekomst, waar het gaat om de creatieve sector en andere hoogwaardige bedrijvigheid. De nieuwbouw van woningen zorgt naast overlast voor een nieuwe impuls.

2.1.3. IJsseloord 1

Bedrijventerrein IJsseloord I is halverwege de jaren tachtig ontwikkeld op de locatie van een oude steenfabriek. De steenfabriek lag destijds buiten de stad. Door ontwikkeling van de omgeving is het karakter van IJsseloord I veranderd van een buitenlocatie naar een in de stad geïntegreerde locatie. Bij de ontwikkeling van het terrein bleek er veel vraag naar bedrijfsruimte te zijn onder autobedrijven. Het terrein heeft een gemengde bedrijvigheid met nadruk op automotieve, beslaat zo'n 15 ha en telt zo'n 60 bedrijfspanden en 75 bedrijven. Op dit terrein is sinds oktober 2010 een BC actief.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein De Beemd betekende aanvankelijk een leegloop onder de autobedrijven. Mede door inzet van de BC is deze situatie gekeerd en zijn nagenoeg alle panden in gebruik. Automotieve heeft de sterke positie daarbij teruggewonnen. Door op het terrein één richting verkeer te introduceren en met een extra doorsteek halverwege het terrein is een betere en veiliger verkeersdoorstroming gerealiseerd. De betere markering van fietsstroken en parkeervakken heeft de situatie verder geoptimaliseerd. De afwikkeling van verkeer naar de Laan van Presikhaaf kort op de aansluiting naar de Pleijroute - A325 blijft gedurende de avondspits een knelpunt.

De extra ruimte die de gemeente in het bestemmingsplan heeft gemaakt, heeft de komst van een vestiging van McDonalds op het terrein mogelijk gemaakt. Voor het aanzicht van het terrein en voor bedrijvigheid van het publiek is dit een aanwinst voor het terrein. Met de gemeente en de betrokken bedrijven is in de basis ook overeenstemming bereikt over het benutten van de groenstrook tussen de achterzijde van de bedrijven en Pleijroute. De betere benutting van deze strook ten gunste van de bedrijven en de aanblik vanaf de doorgaande weg, versterken de positie van de betreffende panden en van het terrein als geheel.

Voor de BC is de belangrijke vraag, hoe het niveau van de investeringen op peil gehouden kan worden. Het gevarieerde karakter van de bedrijven met business-to-business en consumentenmarkten zorgt voor bedrijvigheid, maar vraagt ook om continu oog voor beheer. Voor de bereikbaarheid van de bedrijven en de aantrekkelijkheid van de omgeving voor bezoekers en werknemers is voortdurende upgradering van het terrein en de voorzieningen gewenst. Voor de langere termijn biedt een spoorstation aan de lijn Arnhem-Zevenaar een impuls.

2.1.4. De Overmaat

De Overmaat ligt ingeklemd tussen de Nijmeegseweg en de Burgemeester Matsersingel in Arnhem Zuid. Het oorspronkelijk agrarische gebied De Overmaat werd gewijzigd in een stedelijk gebied. Een restje daarvan is terug te vinden in Boerderij De Overmaat aan de Mooieweg. Het bedrijventerrein

heeft een gemengde bedrijvigheid, is ongeveer 15 ha groot en telt zo'n 50 bedrijfspanden. Het merendeel bestaat uit zelfstandige bedrijfsruimten, met de nadruk op de automotieve en installatiebedrijven. Op dit terrein is sinds februari 2010 een BC actief. In de afgelopen jaren is veel gedaan aan de kwaliteit van de wegen en groenvoorziening, is bewegwijzering aangebracht en is het niveau van investeringen door ondernemers op het terrein toegenomen. De uitstraling en het gevoel van veiligheid op het terrein zijn daarmee verbeterd. Er is een actieve BC, die verdere ontwikkeling van het terrein mogelijk maakt. Het terrein komt in aanmerking voor een project man- en camerabewaking.

Aandachtspunt blijft hoe de meer publieksgerichte functies en de bedrijfsruimtefuncties op het bedrijventerrein goed naast elkaar kunnen blijven functioneren en mogelijk zelfs versterken, zonder elkaars bedrijfsvoering negatief te beïnvloeden.

2.1.5. Rijkerswoerd

Het bedrijventerrein ligt in de noordwestelijke hoek van Rijkerswoerd, dichtbij het kruispunt van de Nijmeegseweg met de Burgemeester Matsersingel. De zonering is zodanig dat in het westen, aan de zijde van de grote wegen, ruimte is voor grootschalige bedrijven met zwaardere milieubelasting. Aan de oostzijde, richting de Marga Klompélaan en het aangrenzende woongebied zijn de stedelijke functies ondergebracht zoals kantoren, detailhandel, voorzieningen en showrooms. Het terrein beslaat ongeveer 15,5 ha en telt zo'n 55 bedrijfspanden. Op dit terrein is een BC actief sinds juni 2011.

Het terrein heeft doorgaande verbindingen met belangrijke verkeersaders voor Arnhem Zuid en huisvest bedrijven en instellingen met een publiek karakter. De combinatie met bedrijvigheid met zwaardere milieubelasting en autosloperijen is niet gemakkelijk. De verkeersveiligheid en de criminaliteitspreventie zijn lastig beheersbaar. Vanuit het bestemmingsplan ontmoedigt de gemeente in de huidige economie de vestiging van nieuwe activiteiten met een op consumenten gerichte functie. Iets dat op zowel bedrijventerrein Rijkerswoerd als De Overmaat een actueel vraagstuk is. De BC is actief in het oppakken van nieuwe activiteiten ten bate van het collectief op Rijkerswoerd. Zo zijn zij de initiatiefnemers van de schoonmaakactie, het onderzoek naar collectieve toepassing van zonnepanelen en mogelijkheden voor het oprichten van een vorm van coöperatie op het bedrijventerrein om het probleem van freeriders te ondervangen. De komende jaren ligt er nog een opgave om het ontsluitings- en parkeerprobleem van het bedrijventerrein op te lossen.

2.1.6. Bakenhof

Bedrijventerrein Bakenhof valt binnen het plangebied Malburgse Sluis in Arnhem-Zuid, in het meest oostelijke deel van de wijk Malburgen. Het gebied grenst aan de uiterwaarden van de Rijn. De Bakenhofweg, de dijk, De Pleijweg, de Huissensestraat en de westelijke grens van het gevangensterrein vormen de begrenzing. Het terrein beslaat ca 5,5 ha en biedt ruimte aan zo'n 20 bedrijven van gemengde aard. Op dit terrein is sinds december 2010 een BC actief.

Bedrijventerrein Bakenhof heeft vanaf de start te maken met weinig zicht vanaf de openbare weg en de nabijheid van woonwijken van waaruit gemakkelijk overlast ontstaat. Het probleem van de zichtbaarheid beperkt zowel de commerciële mogelijkheden van de bedrijven als het bewaken van de veiligheid. Op het relatief kleine terrein zijn de effecten van freeriders bij collectieve activiteiten

en de gevolgen van leegstand direct te voelen. Op het gebied van veiligheid heeft fusie van de stichtingen in Noord en Zuid ervoor gezorgd, dat de surveillance op het terrein werd uitgevoerd zonder dat daarvoor dekking vanuit de bedrijven was. De BC heeft deze situatie doorbroken en er wordt gezocht naar gezamenlijke activiteiten om het terrein een impuls te geven. Ook het aantal deelnemers aan de collectieve surveillance is hierdoor toegenomen. De gemeente en StAB zijn samen succesvol opgetrokken in een bezwaarprocedure tegen de Provincie om het aanscherpen van de regelgeving te voorkomen voor het grondwaterbeschermingsgebied rondom het waterwingebied Sijmons, waarbinnen Bakenhof gesitueerd was. Dit zou zwaarwegende consequenties voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven tot gevolg hebben gehad.

2.2. Basistaken en wat speelt op de bedrijventerreinen

De huidige basistaken van de stichting die in de beleidsperiode 2015-2018 worden gecontinueerd of uitgebreid zijn hieronder uitgewerkt.

2.2.1. Collectieve activiteiten en projecten

Collectieve surveillance

Een schoon, heel en veilig bedrijventerrein is het visitekaartje van de ondernemer en van het ondernemersklimaat in Arnhem. De collectieve surveillance in de nacht en in het weekend richt zich op afwijkende, ongewenste en onveilige situaties. Van de zichtbare aanwezigheid van de surveillance en door direct te reageren op afwijkende situaties, gaat een preventieve werking uit. Bijvoorbeeld naar mensen die niets op het terrein te zoeken hebben, bij overlast van hangjongeren of in het geval van straatprostitutie, maar bijvoorbeeld ook door actie te nemen bij achtergelaten afval of defecte straatverlichting. Korte lijnen tussen beveiligingsbedrijf, politie, gemeente en bestuur maken ook dat adequaat wordt opgeschakeld bij overlast en wanneer er zich verdachte situaties voordoen. Het aantal werkelijke inbraken blijft mede daardoor beperkt. Wanneer hiervan toch sprake is, zijn de gevolgen voor de betreffende ondernemer veelal groot. Het is dan ook zaak om continu alert blijven en aanwezig te zijn.

Op verzoek van de ondernemers is het model van de collectieve surveillance aangepast en richt zich op openbare gedeelten van de terreinen en op de buitenzijde van de panden en terreinen van de bedrijven. De surveillanten signaleren ook uitnodigende en onveilige situatie op de private terreinen en aan de panden van de bedrijven. Zij reageren indien nodig (sluiten deuren, ramen, hekwerken) en maken melding bij de ondernemer, zodat die de situatie kan verbeteren. De wijze waarop de ondernemer de bedrijfseigendommen beschermt, is vervolgens aan de ondernemer.

Doelstelling

De doelstelling is te komen tot een deelnamegraad per bedrijventerrein van 50% of hoger, waarmee zowel de continuïteit van de collectieve surveillance, innovatie en betere verdeling van de kosten over de deelnemers mogelijk wordt. Lagere tarieven stimuleren vervolgens een grotere groep ondernemers mee te doen.

Een belangrijk knelpunt voor de collectieve surveillance en ontwikkeling daarvan blijft het aantal freeriders. In samenspraak met o.a. de gemeente zal naar creatieve oplossingen worden gezocht om voldoende basis te houden voor het faciliteren van de collectieve surveillance in de toekomst.

Ondanks de beperkingen ten aanzien van camerabewaking op de openbare weg en het nochtans beperkte aantal deelnemers aan het collectief, heeft StAB de intentie om mogelijkheden van de combinatie man- en camerabewaking voor een aantal terreinen te onderzoeken.

Collectieve energie-inkoop

Collectieve inkoop en in het bijzonder de inkoop van energie heeft de afgelopen jaren aandacht gekregen. Daartoe loopt al enkele jaren een samenwerking met Kobespa Energie Collectief. Doordat bedrijven verscheidene mogelijkheden hebben, zoals inkopen vanuit een groot eigen volume of via een hoofdkantoor of branchevereniging, is het in de praktijk niet zo, dat collectieve inkoop tot een groot volume leidt. Het verschuiven van het accent naar lokale energieprojecten en het creëren van oplaadpunten voor elektrische auto's kan deze situatie doen veranderen.

Doelstelling

StAB continueert het geven van bekendheid aan de bestaande energie-inkoop in de individuele bedrijfsbezoeken. Als het gaat om ontwikkelingen rond het thema energie-inkoop volgt StAB deze en speelt hierop in, wanneer een BC hier een speerpunt van maakt.

Zonnepanelen

De vraag naar duurzame energievoorziening speelt bij een aantal individuele ondernemers en uit een verkenning door StAB is de samenwerking met adviesbureau Green Spread tot stand gekomen. Green Spread helpt de bedrijven bij het in kaart brengen van de mogelijkheden en faciliteert het inzetten van duurzame oplossingen. Vanuit het Smart Energy Park op het dak van ziekenhuis Rijnstate, waarvan de facilitair manager deelneemt in de BC Rijkerswoerd vanuit de Poli Zuid, is de interesse gewekt voor dergelijke oplossingen voor bedrijven met een groot dakoppervlak.

Doelstelling

Van het initiatief dat bij enkele ondernemers is ontstaan, zal StAB het proces faciliteren. Omdat veel bedrijven een planningshorizon van één of hooguit enkele jaren hebben, stellen we de verwachtingen niet te hoog. Dit betekent dat er voor het eerste beleidsjaar wordt ingezet op realisatie van een aantal businesscases, die er toe kunnen leiden dat meer bedrijven de bal oppakken.

2.2.2. Kwaliteit openbaar en privaat gebied

Voor alle bedrijventerreinen is de kwaliteit van het openbaar gebied een structureel onderwerp. Het gaat dan om wegonderhoud, groenonderhoud, straatmeubilair, parkeervoorziening, terreinontsluiting, bewegwijzering, handhaving en onderhoud van private terreinen.

Op alle terreinen is de afgelopen jaren in de verbetering van het openbaar gebied veel bereikt. Er zijn wel grote verschillen tussen de bedrijventerreinen in het bereikte en gewenste niveau. De aanpak en prioriteitstelling is om die reden per bedrijventerrein verschillend. De BC's hebben daarin een grote mate van vrijheid. Er moet rekening mee worden gehouden dat de budgetten voor onderhoud bij de gemeente onder druk staan en de komende jaren waarschijnlijk verder afnemen; ondanks dat blijft de inspanning van StAB om de kwaliteit van het openbaar gebied te behouden en verbeteren.

Gebaseerd op de kenschets van de terreinen is de globale uitgangssituatie in de volgende tabel weergegeven.

	<i>BC</i>	<i>Resultaten</i>	<i>Uitdagingen</i>
<i>Het Broek</i>	cohesie groeit	parkeren, infrastructuur, lobby treinstation	leegstand, werven maakbedrijven, bereikbaarheid, participatie
<i>Westervoortsedijk</i>	cohesie groeit	verkeer, infrastructuur, bestemming(splannen)	herinrichting en bestemming, participatie
<i>Ijsseloord I</i>	sterke cohesie	masterplan, bestemming(splan), verkeer, infrastructuur, leegstand, bestemming, bewegwijzering, lobby treinstation	vasthouden investeringsniveau, verder upgraden, bereikbaarheid, verbreding participatie
<i>De Overmaat</i>	sterke cohesie	bestemmingsplan, weg & groenonderhoud, bewegwijzering, investeringen	(dreigende) leegstand, verder upgraden, gedeeltelijk afsluiten, man-camerabewaking, verbreding participatie
<i>Rijkerswoerd</i>	cohesie groeit	verkeer, parkeren, bewegwijzering, bestemming(splan)	leegstand, verkeer, veiligheid en bestemming, participatie
<i>Bakenhof</i>	sterke cohesie	parkeren, bestemming(splan)	leegstand, zichtbaarheid, participatie

2.2.3. Intermediair tussen ondernemers en overheid

Goede samenwerking met de gemeente is voor de stichting en de bedrijven van cruciaal belang. In de huidige situatie vindt er op continue basis afstemming plaats tussen het stichtingsbureau en de ambtelijke gemeentelijke organisatie, die loopt via de contactambtenaar van de afdeling Economische Zaken. De ondernemers hebben via de BC's direct contact met ambtenaren van diverse afdelingen die als adviseur ad hoc deelnemen aan de BC-vergaderingen. Met de provinciale en regionale overheid is op ambtelijk en bestuurlijk niveau de afgelopen jaren waar nodig ad hoc afstemming geweest of deelgenomen in overleggrema. Aandacht voor de bestuurlijke component in hoofdstuk 4.

Doelstelling

Voortzetting van de huidige goede samenwerking met de gemeente wordt zorgvuldig bewaakt in de komende jaren. In het kader van een meer regisserende rol van de gemeente, ziet StAB de ontwikkeling van deze basistaak in de vorm van een bedrijvenloket voor ondernemers op de bedrijventerreinen en voor bedrijven die een vestigingsplaats (in Arnhem) zoeken. In overleg met de gemeente gaat het ook om de financiering van deze basistaak, die de gemeente veel werk uit handen neemt.

2.2.4. Business-to-business netwerk

De BC's vormen het begin van ondernemersnetwerken op de terreinen. Een ontwikkeling die essentieel is voor het draagvlak van de activiteiten van StAB en de participatie door ondernemers. Het is dan ook belangrijk voor StAB om deze netwerken uit te bouwen en de ondernemers extra voordelen te bieden. In de eerste plaats gaat dit over geïnformeerd zijn over en betrokken zijn bij collectieve activiteiten. Waardevol wordt StAB wanneer ondernemers sneller aan informatie komen

en op de hoogte zijn van kansen in Arnhem en wanneer StAB haar positie benut om bedrijven met elkaar in contact te brengen en voor extra vindbaarheid en exposure. Voor dit doel heeft StAB de intentie om een ondernemersportaal voor bedrijven op de open bedrijventerreinen in Arnhem in te richten en te onderhouden. Het portaal vormt onder andere de externe toegang tot de database met bedrijfsgegevens (StAB/S).

Voor de ontwikkeling van het netwerk van bedrijven op de open bedrijventerreinen zijn persoonlijke contacten en daarmee netwerkbijeenkomsten en evenementen belangrijk. Hieraan wordt uitwerking gegeven in de jaarlijkse bedrijvenbijeenkomsten op de bedrijventerreinen en via de contacten met de BC's. Op overkoepelend niveau wil StAB ten minste één inhoudelijke netwerkbijeenkomst per jaar organiseren. Samenwerking met andere ondernemerscollectieven of een kennisinstelling vergroot de kracht. Door het delen van kennis benut StAB de opgebouwde positie en de aantrekkingskracht komt ten goede aan de ondernemers en de bedrijventerreinen. Zowel de wervingskracht van de ondernemers, van de terreinen en van Arnhem heeft hier baat bij.

Doelstelling

Het doel is om business-to-business voor de bedrijven op de bedrijventerreinen te stimuleren door de positie van StAB te benutten en het netwerk van StAB te faciliteren met een geheel van online en offline communicatie. Concreet krijgt dit vorm in een ondernemersportaal en inhoudelijke evenementen. Het delen van kennis over het vitaal maken en houden van de bedrijventerreinen, biedt tevens een platform voor vindbaarheid en exposure voor de bedrijven.

In 2014 wordt de database en 'intranetoplossing' van StAB/S afgerond en vervolgens de start gemaakt met het externe portaal. De waarde van het netwerk dient ervoor te zorgen dat het onderhoud door founders, sponsors en uit bijdragen van ondernemers gefinancierd kan worden. Voor de opstart in 2014 is een subsidieaanvraag ingediend bij het Ondernemersfonds.

2.2.5. Verbinding met de individuele bedrijven

De ervaring van de afgelopen jaren leert dat 'koud' informeren van ondernemers via kanalen als nieuwsbrieven, e-mail e.d. niet volstaat om participatie en betrokkenheid optimaal te realiseren. In aanvulling daarop is in 2012 een start gemaakt met het persoonlijk bezoeken van bedrijven. Die bezoeken leveren enerzijds veel bruikbare informatie op voor StAB (o.a. voor het ondernemersportaal StAB/S) en maakt anderzijds dat bedrijven heel direct kennis maken met StAB en de activiteiten van StAB. Bedrijven kunnen bovendien op deze manier met elkaar verbonden worden als het gaat om kennis en commerciële kansen. Dit 'warme' contact is essentieel gebleken in de vergroting van het bewustzijn van hun omgeving en de waarde van de StAB-activiteiten.

Doelstelling

Alle bedrijven moeten minimaal een keer zijn bezocht. Dit moet leiden tot een toename van participatie in en betrokkenheid bij de stichtingsactiviteiten en de samenwerking tussen bedrijven.

2.3. Beheer- en onderhoudstaken

Onderhoud bewegwijzering en entreeborden collectieve surveillance

Op de bedrijventerreinen is door StAB bewegwijzering gerealiseerd en zijn bij de toegangswegen borden geplaatst om de collectieve surveillance onder de aandacht te brengen. Deze uitingen dienen te worden schoon gehouden en gerepareerd bij schade of vernieling. Het onderhoud van de bewegwijzering en de borden behoort tot de vaste taken van de stichting.

Beheer en onderhoud database StABIS

De waarde van de database van StAB (StABIS) wordt bepaald door de kwaliteit van de gegevens. StABIS is bij aanvang gevuld met de veelheid aan terrein- en bedrijfsgegevens, die over de afgelopen jaren o.a. tijdens bedrijfsbezoeken zijn verzameld. Bedoeling is dat de bedrijven via de 'intranetoplossing' de eigen gegevens kunnen bijhouden. Hierbij biedt het ondernemersportaal een motivatie om er uit oogpunt van vindbaarheid en exposure alert op te zijn. Op de achtergrond zal het stichtingsbureau dit proces ondersteunen. Het bijhouden van het systeem en het actueel houden van nieuws en informatie is noodzakelijk om ervoor te zorgen, dat het systeem bruikbaar blijft voor ondernemers, BC's, bestuur en stakeholders.

3. Het algemeen belang van de bedrijventerreinen

bestuurlijke thema's: creëren van kansen en bijdragen aan economische impulsen voor Arnhem

3.1. StAB en het Arnhemse ondernemersklimaat

De inzet van de stichting voor de verbetering van het ondernemersklimaat op en de kwaliteit van de open Arnhemse bedrijventerreinen vraagt naast het oplossen van knelpunten die de ondernemer in de dagelijkse praktijk op zijn bedrijventerrein tegenkomt om aandacht voor overstijgende thema's. De organisatie en de netwerken van StAB bieden een unieke kans om de vraagstukken op de terreinen te bezien in het licht van maatschappelijke thema's die van invloed zijn op het ondernemersklimaat in Arnhem. Die thema's zijn:

- ondernemersklimaat & economische waarde;
- vastgoed & vestigingsklimaat;
- mobiliteit & bereikbaarheid;
- werkgelegenheid & scholing;
- duurzaamheid & innovatie;
- citymarketing & lokaal ondernemen.

3.2. Bedrijventerrein overstijgende thema's en doelstellingen

In deze paragraaf zijn de maatschappelijke en bedrijventerrein overstijgende thema's, die op bestuurlijk niveau door StAB worden opgepakt, nader beschreven.

3.2.1. Ondernemersklimaat & economische waarde

De bedrijventerreinen in Arnhem zijn belangrijk voor de lokale economie, de werkgelegenheid en als broedplaats voor innovatie door ondernemers. Ook het aanzicht van de terreinen en de indruk die bezoekers en werknemers ervan hebben, speelt een belangrijke rol bij de waardering van het ondernemersklimaat in Arnhem. Arnhem verdient de ambitie op dit gebied een parel te zijn. De tendens op langere termijn daarbij is, dat grote bedrijven plaats maken voor of veranderen in kleinere, creatieve en innovatieve bedrijven. Maakbedrijven, bedrijfsverzamelgebouwen en door ondernemers of zelfstandigen gedeelde panden worden de nieuwe broedplaatsen voor ondernemerschap en innovatie. Essentieel voor de economie en werkgelegenheid van morgen. Ook StAB zal hier in nauwe samenspraak met ondernemers, gemeente, opleidingsinstellingen en vastgoedeigenaren op moeten anticiperen. De oplossing voor leegstand en verpaupering ligt wat dat betreft niet in het herstel van de situatie van voor 2009. Er ontstaat een nieuwe economische realiteit met kansen en uitdagingen, die in samenwerking succesvol kunnen worden aangepakt.

De onderbouwing van nieuwe visies en oplossingen vraagt ook om cijfers, die het belang voor alle betrokkenen inzichtelijk maakt. Voor StAB en haar stakeholders is het belangrijk om te weten wat de meerwaarde van collectieve activiteiten is. De activiteiten moeten in ieder geval een positief economisch effect voor de bedrijventerreinen en daarmee voor Arnhem als totaal opleveren. Wat is echter de waarde van het bedrijventerrein uitgedrukt in productie/omzet, werkgelegenheid, waarde van het vastgoed, gebiedskwaliteit en toekomstpotentie?

Een instrument om deze vragen meetbaar te maken is de Economische Effect Rapportage (EER) Bedrijventerreinen.

Doelstelling

Doelstelling voor de komende jaren is om de economische waarde en vitaliteit van de open bedrijventerreinen met een EER in beeld te brengen. Dit biedt handvatten om met alle betrokken partijen (publiek en privaat) onderbouwd in gesprek te gaan over maatregelen op die terreinen of delen van een terrein waar een kwaliteitsslag, investeringen of herstructurering gewenst is en daarin ook prioriteiten aan te kunnen brengen. Daarin past ook om gezamenlijk met gemeente, vastgoedeigenaren en bedrijven een visie te ontwikkelen op de nieuwe economische realiteit op de bedrijventerreinen, o.a. door flexibiliteit in bestemmingsplannen en het leggen van verbindingen tussen bedrijven in de maakindustrie en de creatieve en innovatieve sector.

3.2.2. Vastgoed en vestigingsklimaat

StAB heeft speciale aandacht voor vastgoedondernemers op de bedrijventerreinen. De kwaliteit van het vastgoed is beeldbepalend en leegstand is het begin van verloedering.

De provincie Gelderland hanteert in de Bedrijventerreinagenda 2020 bij de aanpak van verouderde of voor herstructurering in aanmerking komende bedrijventerreinen het credo 'bottom up, maximaal privaat'. Ook de gemeente schuift steeds meer op richting dat beleid. In de praktijk betekent dit dat er van vastgoedeigenaren een initiërende en investerende rol wordt gevraagd in de aanpak van verouderde bedrijventerreinen of met leegstand kampende terreinen.

Doelstelling

Op bedrijventerrein IJsseloord 1 is met de kwaliteitsverbetering van het bedrijventerrein door private investeringen goede ervaring opgedaan. Dit zal de komende jaren voor alle StAB bedrijventerreinen als voorbeeld dienen. Op IJsseloord 1 heeft het masterplan als katalysator gewerkt. Daar is voor de andere bedrijventerreinen geen sprake van. Voor deze terreinen zal in overleg met de BC's en vastgoedeigenaren een eigen vertrekpunt moeten worden vastgesteld.

Onder andere met een in paragraaf 3.2 beschreven Economische Effect Rapportage kan StAB de aanpak per terrein ondersteunen. In het bijzonder op Het Broek en Bakenhof zijn de problemen urgent. Vooral hier wordt in de eerste plaats gekeken naar de ondernemers. StAB initieert de discussie en begeleidt deze met als doel in de komende beleidsperiode een aanpak uit te werken. Voor Westervoortsedijk heeft, naast het beroep op ondernemerschap, stadsontwikkeling een belangrijke invloed op de mogelijkheden en de gewenste ontwikkeling. Hier zal sterker worden ingezet op samenwerking met de gemeente Arnhem en wellicht de provincie Gelderland. Hier zal StAB zich sterk maken voor het komen tot een masterplan voor het gebied.

Vanzelfsprekend continueert StAB haar bestuurlijke participatie in de aanpak van leegstand in het 'transformatieteam' van de gemeente.

3.2.3. Mobiliteit en bereikbaarheid

Op vrijwel alle zes de bedrijventerreinen spelen verkeersknelpunten, verkeersonveilige situaties en parkeerproblemen. Onderwerpen die door de BC's in samenspraak met het stichtingsbureau en de gemeente worden aangepakt.

Doelstelling

StAB continueert bovengenoemde werkwijze. Naarmate de economie er beter voor komt te staan, zal de druk op de wegen en parkeervoorzieningen in en rond Arnhem verder toenemen. StAB zal dan ook verder kijken en meedenken over de knelpunten die dan ontstaan of groter worden. StAB zal proactief stelling nemen in het belang van de bereikbaarheid van de bedrijven in Arnhem in het bijzonder op de bereikbaarheid van de open bedrijventerreinen. Het ontlasten van de A325 door het doortrekken van de A15 is een belangrijke verbetering van de doorstroming in Arnhem. Ook pleit StAB in algemene zin voor goede bereikbaarheid per fiets en openbaar vervoer om zowel werknemers van de bedrijven als klanten goede alternatieven te bieden voor de auto.

3.2.4. Onderwijs en werkgelegenheid

Met het aantrekken van de economie neemt de vraag naar vakmensen toe en zullen opnieuw knelpunten ontstaan. Hoewel nu nog geen prioriteit, volgt StAB de ontwikkeling nauwgezet door voeding vanuit de BC's, individuele bedrijfsbezoeken en verbinding met ROC RijnIJssel. De bedrijven op de open bedrijventerreinen spelen een belangrijke rol waar het gaat om werkgelegenheid voor lager en middelbaar op geleide medewerkers. Vooral de laatste groep is in Arnhem relatief groot.

Doelstelling

Het gesprek met belangrijke opleidingsinstituten in de regio (RijnIJssel en HAN) wordt opgepakt of voortgezet. Speerpunten hierin zijn de personeelsproblematiek bij bedrijven variërend van slechte aansluiting van opleidingen, het (dreigend) tekort aan technisch opgeleid personeel en het creëren van kansen voor jongeren. StAB kan inspelen op de eerder genoemde tendens door het helpen realiseren van een omgeving voor starters in bijvoorbeeld een ondernemerslaboratorium en het onderzoeken van mogelijkheden voor broedplaatsen voor creativiteit en innovatie. Ook kan StAB een intermediaire rol invullen bij vraag en aanbod van stage- en afstudeerplaatsen.

3.2.5. Duurzaamheid en innovatie

Voor ondernemers is innovatie essentieel. Duurzaamheid is voor de ene ondernemer gemakkelijker te concretiseren dan voor de ander. StAB kan een platform zijn voor kennisuitwisseling en het onderzoek naar de mogelijkheden en de opstart van collectieve initiatieven op de terreinen faciliteren. Het zonne-energie project van Rijnstate is een voorbeeld van een project, dat zich misschien leent voor de ontwikkeling van een smart grid energiepark op één van de terreinen. De aanwezigheid van bedrijven met een groot dakoppervlak maakt onderzoek naar energieneutraliteit mogelijk. Het positieve effect van de inzet van aardwarmte/koeling of groen tegen opwarming zijn bekend van nieuwbouwprojecten. Op de bedrijventerreinen zijn op collectief niveau wellicht ook positieve effecten te realiseren. StAB kan hierbij helpen de mogelijkheden te verkennen om te komen tot een innovatief project. Uitgangspunten hierbij zijn het verlagen van operationele kosten en het reduceren van de CO² footprint van bedrijven.

Doelstelling

Rekenschap nemend van de economische situatie van veel MKB-bedrijven streeft StAB ernaar in de komende beleidsperiode in elk geval op één van de terreinen een innovatieproject op het gebied van duurzaamheid te initiëren en/of te ondersteunen, zodat een bijdrage aan de milieudoelstellingen wordt geleverd en kennis wordt ontwikkeld over de mogelijkheden voor MKB-bedrijven.

3.2.6. Citymarketing en lokaal ondernemen

StAB onderschrijft het belang van citymarketing en het gezamenlijk uitdragen van Arnhem en in het bijzonder de trots om in en vanuit Arnhem te ondernemen. Waar mogelijk zal StAB 'Made in Arnhem' uitdragen in de communicatie en ondernemers aan het woord laten over het ondernemersklimaat in Arnhem. Samenwerking maakt Arnhem ook in dit opzicht sterker.

Daarnaast draagt lokaal ondernemen en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij aan het ondernemersklimaat en de werkgelegenheid in Arnhem. StAB stimuleert zowel gemeente als bedrijfsleven om hier waar mogelijk invulling aan te geven. Ook de nieuwe aanbestedingsregels vanuit Europa bieden ruimere mogelijkheden voor bedrijven in de regio en bij het adresseren van MVO. StAB streeft ernaar de kansen voor het lokale bedrijfsleven zo groot mogelijk te maken.

Doelstelling

Concreet betekent dit dat StAB specifiek over deze onderwerpen bestuurlijk en ambtelijk de dialoog met de gemeente aangaat en zorgt voor actuele informatie aan de bedrijven.

3.3. Bestuur en politiek

Met de wethouder Economische Zaken vond in de voorgaande beleidsperiode ad hoc overleg plaats. Dit is omgezet in een structureel overleg dat in principe vier keer per jaar plaatsvindt. De contacten met de raadsleden worden ingevuld in de vorm van eens per jaar een overleg met de afzonderlijke fracties.

Met de provinciale en regionale overheid vindt waar nodig ad hoc afstemming plaats of wordt deelgenomen in overleggrema. Een aantal activiteiten van StAB sluit nauw aan bij de agenda voor bedrijventerrein 2020 van provincie Gelderland. Innovatieve projecten op het gebied van digitale ontsluiting, duurzaamheid en revitalisering passen in deze agenda. De voorwaarde om voor ondersteuning van projecten in aanmerking te komen, is dat er sprake is van een vorm van parkmanagement. StAB voorziet hier voor de open bedrijventerreinen in. De uitdagingen op een aantal terreinen vragen een grote en/of vernieuwende aanpak. Inhaken op de agenda van de provincie is hiervoor de geëigende weg, met als doel de terreinen in Arnhem vitaal en concurrerend te houden tegenover ontwikkelingen langs de A12 en naar het zuiden langs de A50 en de A325.

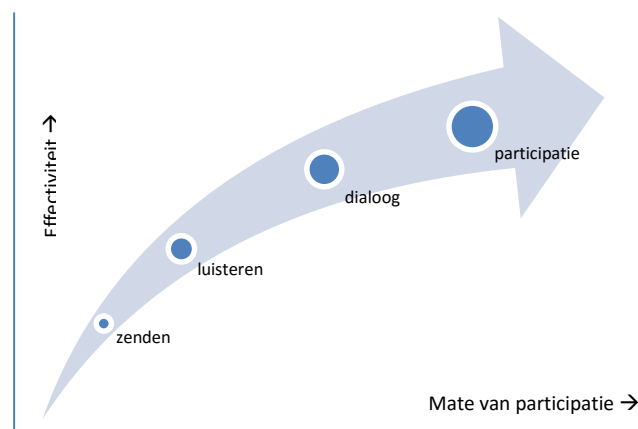
Doelstelling

De bekendheid van de stichtingsactiviteiten en belang daarvan voor het Arnhemse ondernemersklimaat bij de Arnhemse politiek en het politiek-bestuurlijke draagvlak zal verder versterkt worden. Met de provincie dient aansluiting te worden gevonden over grotere thema's die aansluiten op de agenda bedrijventerreinen 2020.

4. Herkenbaarheid, draagvlak en participatie

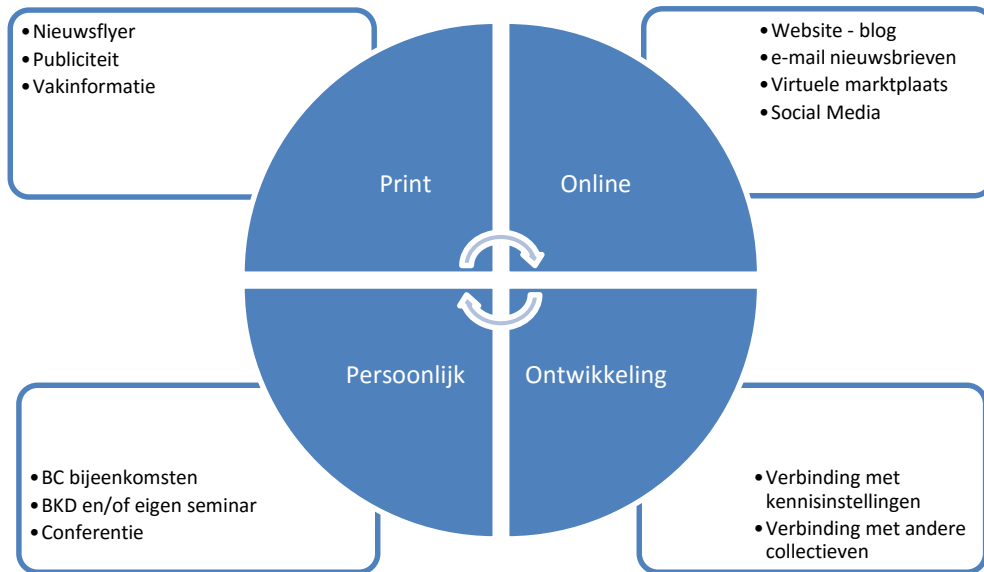
4.1. Communicatie: van zenden naar participatie

Het karakter van de communicatie van StAB kenmerkte zich in de afgelopen jaren door communicatie met de directe stakeholders: ondernemers, vastgoedeigenaren, politiek en gemeente. Het betrof het informeren over plannen en resultaten, kortom zenden van informatie. Het werk van de BC's en het stichtingsbureau op de terreinen heeft het karakter van luisteren. En in de rol van intermediair gaat het om dialoog. De kracht van de huidige communicatiemiddelen naar buiten is echter nog beperkt. Het is belangrijk om de effectiviteit van de communicatie naar buiten te vergroten, om zo de belangen van de ondernemers op de terreinen krachtig te kunnen behartigen en onder de aandacht te brengen bij de stakeholders. Dit zorgt ervoor dat StAB het werk op de terreinen kan blijven doen, ondernemers betrokken blijven en StAB invloed heeft op zaken die bepalend zijn voor het ondernemersklimaat in Arnhem.

Hier gaan het belang van ondernemers en het belang van StAB hand in hand. Voor StAB en voor de bedrijventerreinen is het effect van communicatie het grootst wanneer bedrijven hierin participeren als ambassadeur voor hun terrein en voor Arnhem als stad met een uitstekend ondernemersklimaat. En wanneer dat lukt, biedt StAB op dat moment een extra platform voor de bedrijven voor exposure en vindbaarheid. Het gaat daarbij niet alleen om de online strategie. Het platform voor de communicatie bestaat ook uit persoonlijke communicatie in bedrijfsbezoeken, netwerken en bijeenkomsten, respectievelijk uit gedrukte publicaties of berichtgeving in regionale kranten en tijdschriften.

4.2. Uitwerking communicatie op hoofdlijnen

Doelstelling

Het project 'bedrijvenplatform StAB' heeft als doel de basis te leggen voor een sterke en op participatie gerichte communicatiestrategie van StAB. De scope van dit project is de ontwikkeling van de online strategie, waarbij participatie er in de eerste plaats op gericht is de kansen en de business-to-business contacten voor de bedrijven te vergroten. De extra voordelen voor ondernemers dienen zich dan ook te vertalen in extra inkomsten, waarmee de strategie kan worden onderhouden en ontwikkeld. De unieke activiteiten en onafhankelijke positie maakt, dat StAB onderscheidend kan communiceren over: parkmanagement, participatie door ondernemers, revitaliseren van bedrijventerreinen, innovatieve projecten en het stimuleren van lokaal ondernemen. Via deze content zorgt StAB indirect voor traffic voor de bedrijven. Met een virtuele marktplaats wil StAB ook direct bijdragen aan kansen voor de bedrijven. Vindbaarheid en exposure is wat het project beoogd.

Met de inrichting van het bedrijvenplatform en de koppeling met de interne database StAB/S wordt in 2014 gestart. Tot de uitrol hoort ook het invullen van verdien capaciteit bij founders of via advertenties, met het streven dat het systeem zichzelf na de projectperiode verder kan ontwikkelen. De offline communicatie (print en persoonlijk) is een belangrijke stimulans voor het gehele concept. Ook hier wordt stapsgewijs geïntensiveerd.

5. Financiën

5.1. Periode 2007-2014

Vanaf 2007 hebben gemeente en OKA de stichting een financiële bijdrage verstrekt. Dit door de gemeente onder voorwaarde dat de stichting zich zou inzetten voor alle bedrijven op de zes open bedrijventerreinen. OKA heeft een jaarlijkse bijdrage van € 25.000,- toegekend. De gemeente heeft over 2007 en 2008 € 41.650,- toegekend en over 2009 in totaal € 38.000,-. Over deze drie jaren zijn werkzaamheden verricht, waarvan de werkelijke kosten substantieel hoger waren dan door de bijdragen werden gedekt. In 2009 is in een onderbouwde begroting aan de gemeente aan gegeven dat vanaf 2010 dan ook tenminste een bedrag van € 120.000,- noodzakelijk was ter dekking van de structurele kosten van de stichting (basisfinanciering voor de standaardactiviteiten).

Februari 2010 heeft de gemeenteraad het voorstel Ondernemersfonds Arnhem aangenomen. Uit dit fonds wordt de stichting sinds 2010 structureel gefinancierd. Voor 2010 en 2011 is aan de stichting een basisfinanciering van € 65.000,- toegekend. De Raad van Arnhem heeft verder bepaald, dat vanaf 2012 een begroting met een hogere ambitie voor standaardactiviteiten kon worden voorgelegd aan het Ondernemersfonds. In 2012 is op basis van het beleidsplan 2011-2014 en jaarplan 2012 de bijdrage verhoogd naar € 110.000,-. Deze jaarlijkse basisfinanciering uit het Ondernemersfonds zou voor de gehele verdere beleidsperiode ongewijzigd blijven. Vanaf 2012 is de stichting Btw-plichtig en zijn de toegekende bedragen exclusief BTW.

Vanaf 2014 is de structurele financiering door OKA vervallen. OKA is bereid tot projectfinanciering met als doel de verantwoording naar de leden te verbeteren. Het ledenbestand van OKA gaat immers verder dan de zes open bedrijventerreinen in Arnhem.

5.2. Uitgangspunten voor de periode 2015-2018

In het beleid voor de periode 2015-2018 is onderscheid te maken in activiteiten verbonden aan de basistaken op de bedrijventerreinen en activiteiten voortvloeiend uit de thema's die het algemeen belang van de bedrijventerreinen voor Arnhem dienen. Voor de basistaken en voor collectieve projecten is financiering vanuit het Ondernemersfonds Arnhem belangrijk. Naar draagvlak dragen alle ondernemers bij, waarbij freeriders geen kans hebben. De toets op de activiteiten ligt bij de ondernemers via de Bedrijventerrein Contactgroepen, het bestuur en bij het Ondernemersfonds.

Met de basistaken wordt onder andere invulling gegeven aan taken van parkmanagement voor de open bedrijventerreinen. Dit is een voorwaarde in de Bedrijventerreinenagenda 2020 voor ondersteuning vanuit de Provincie Gelderland. Continuïteit van de ontwikkelde participatie en van de basistaken is ook in dat opzicht cruciaal voor de toekomst.

De komende jaren staan in het teken van het beleid dat de overheid meer taken aan de burger wil overlaten en overdragen. De overheid kiest meer en meer voor de regierol. Een ontwikkeling waar StAB op inspeelt en de dialoog met de gemeente over aan wil gaan. Ondernemerschap speelt daarbij een belangrijke rol. Dit betekent voor het collectief van ondernemers op de bedrijventerreinen: taken oppakken of van onder andere de gemeente overnemen, waarbij ook nieuwe vormen van financiering gevonden moeten worden. Daarbij kan gedacht worden aan het leveren van producten

en diensten (bijvoorbeeld beheertaken openbare ruimte op de terreinen, bedrijvenloket, acquisitie & informatiefunctie) en vormen van eigenaarschap en cofinanciering (bijvoorbeeld bewegwijzering, lokale energieopwekking en laadpalen).

In de volgende paragrafen wordt de financiering op onderdelen uitgewerkt.

5.3. Financiering basistaken bedrijventerreinen en stichtingsorganisatie

Voor de basistaken, vergelijkbaar aan de taken genoemd in hoofdstuk 2, was in de afgelopen beleidsperiode een structurele financiering beschikbaar van € 130.000,- (Ondernemersfonds en OKA). Daarnaast was er een gemiddelde bijdrage uit de deelname Collectieve Surveillance van € 2.750,-. Hieruit werden de kosten van de organisatie, de overkoepelende activiteiten en de bedrijventerrein specifieke activiteiten gefinancierd. Rekening houdend met een inflatiecorrectie over de jaren 2013 t/m 2015 en een compensatie voor het wegvallen van de OKA-bijdrage per 1 januari 2014 is voor 2015 voor de basistaken zoals beschreven in hoofdstuk 2 een structurele financiering uit het Ondernemersfonds nodig van € 142.000,-.

Bestuur en organisatie (raming € 38.000,-)
Personele kosten management en ondersteuning bestuur en basisorganisatie (stichtingsbureau) <ul style="list-style-type: none"> - aansturen van de organisatie - interne en externe coördinatie - opstellen jaarverslagen, jaarplannen en overige notities - bewaking van vastgelegd beleid, activiteiten en projecten - uitvoering van het financieel management (opstellen begroting, kostenramingen, debiteurenbeheer, crediteurenverificatie, begrotingsbewaking), verslaglegging daarvan en intern en extern overleg daarover - beheer bedrijventerrein informatiesysteem StABIS; - dagelijkse secretariële en administratieve werkzaamheden - advisering bestuur
Bureaukosten (externe kosten) <ul style="list-style-type: none"> - algemene bestuurskosten - bestuursaansprakelijkheidsverzekering - accountant - porto en drukwerk - telefoon en internet
Onvoorzien uitgaven
Activiteiten bedrijventerrein specifiek (raming € 42.000,-) > hoofdstuk 2
Personele kosten management en ondersteuning BC's, bedrijvenbijeenkomsten en bedrijventerrein specifieke activiteiten (stichtingsbureau)
Bedrijvenbijeenkomsten (externe kosten)
Overige uitgaven
Koepel- en collectieve activiteiten bedrijventerreinen (raming € 42.000,-) > hoofdstuk 2
Collectieve Surveillance <ul style="list-style-type: none"> - personele kosten projectmanagement (stichtingsbureau) - voorbereiding projecten (externe kosten)
Collectieve energie-inkoop <ul style="list-style-type: none"> - personele kosten werving en coördinatie (stichtingsbureau)
Businesscases zonnepanelen <ul style="list-style-type: none"> - personele kosten coördinatie en ondersteuning (stichtingsbureau)

- begeleiding door externe adviseurs e.a. (externe kosten)
Personele kosten individuele bedrijfsbezoeken (stichtingsbureau)
Signaleren nieuwe kansen, projectvoorbereiding en productontwikkeling - personele kosten organisatie en ondersteuning (stichtingsbureau)
Interne communicatie, externe berichtgeving en PR - personele kosten redactie nieuwsbrieven, website, social media (stichtingsbureau) - nieuwsbrieven, website e.d. (externe kosten)
Onvoorziene uitgaven
Herkenbaarheid, draagvlak en participatie (raming 20.000,-) > hoofdstuk 4
Aandeel StAB in bijhouden virtueel platform/database StAB/S - personele kosten actueel houden database en marktinformatie (stichtingsbureau) - onderhoud, redactie, ontwikkeling en uitbouw virtueel ondernemersplatform (externe kosten)
Aandeel StAB in themabijeenkomsten en communicatie op de inhoud - personele kosten organisatie en ondersteuning (stichtingsbureau) - facilitaire voorzieningen en betrokkenheid derden (externe kosten)
Onvoorziene uitgaven

Uitgaande van een gemiddeld inflatiepercentage van 2,5% over de beleidsjaren 2016 t/m 2018 komt de structurele financieringsbehoefte uit het Ondernemersfonds voor de basistaken voor 2016 op € 145.500,-. Dit bedrag loopt in 2017 op tot € 149.000,- en € 152.700,- in 2018. Gemiddeld komt de financieringsbehoefte voor de basistaken van StAB daarmee voor vier jaar op € 147.000,- per jaar.

5.4. Financiering taken algemeen belang bedrijventerreinen en bestuurlijke thema's

De bestuurlijke aard van de activiteiten horend bij de thema's die het algemeen belang van de bedrijventerreinen aangaan (hoofdstuk 3), maakt de werkzaamheden deels onbezoldigd is. Aanjagen, voorbereiden, opstartbegeleiding, bewaken van de continuïteit en ondersteuning geschiedt door het stichtingsbureau. Hieruit vloeien personele kosten voort, die deel uitmaken van de basistaken. Hiervoor zijn per thema (aanjaag- en opstart)middelen opgenomen.

Met de betrokkenheid in projecten en de uitvoering daarvan zijn meestal externe kosten gemoeid (inhuren van expertise en/of het investeren in middelen). Het zoeken naar bijpassende projectfinanciering is onderdeel van ieder project. Gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van burgerparticipatie, zullen nieuwe en meer ondernemende financieringsvormen gevonden moeten worden.

Ondernemersklimaat en economische waarde (2015-2016 > € 20.000,- eerste opstart)
- externe kosten adviesbureau voor uitvoeren EER's bedrijventerreinen - personele kosten organisatie, coördinatie, begeleiding, ondersteuning (stichtingsbureau) - financiering van de eerste opstart (EER en begeleiding) via gemeente en financiering vervolgaanpak in de vorm van afname product of cofinanciering
Vastgoed en vestigingsklimaat (2015-2016 > € 10.000,- aanjaagmiddelen)
- externe kosten onderzoek en projectontwikkeling - personele kosten stichtingsbureau (aanjaagmiddelen) - financiering in de vorm van eigenaarschap en cofinanciering; omdat leegstand en revitaliseren van (delen) van terreinen de komende jaren een belangrijk onderwerp is, wordt hier in de eerste plaats gekeken naar de Bedrijventerrein Agenda 2020 van Provincie Gelderland

Mobiliteit en bereikbaarheid (2015-2016 > € 5.000,- aanjaagmiddelen)
<ul style="list-style-type: none"> - deelname in (extern) onderzoek naar het oplossen van knelpunten - personele ondersteuning door het stichtingsbureau (anjaagmiddelen) - aanjaagmiddelen gemeente, vervolg financiering via eigenaarschap en cofinanciering
Scholing en werkgelegenheid (2015-2016 > € 10.000,- aanjaagmiddelen)
<ul style="list-style-type: none"> - deelname in overleg met gemeentelijke instanties en scholen - verkennen behoeften en mogelijkheden bedrijven - intermediaire rol bij stageplaatsen, leer-werkplekken en participatietrajecten - initiëren ondernemerslaboratorium voor start-ups - personele kosten stichtingsbureau (anjaagmiddelen) - aanjaagmiddelen gemeente, vervolgfinanciering in de vorm van productontwikkeling
Duurzaamheid en innovatie (2015-2016 > € 5.000,- aanjaagmiddelen)
<ul style="list-style-type: none"> - signaleren van kansen en inhaken op de collectieve behoefte van bedrijven - personele kosten stichtingsbureau (anjaagmiddelen) - aanjaagmiddelen gemeente, vervolgfinanciering in de vorm van eigenaarschap en cofinanciering
Citymarketing en lokaal ondernemen (raming € 20.000,- per jaar)
<ul style="list-style-type: none"> - actieve bijdrage aan promotie van Arnhem onder ondernemers en als vestigingsplaats - verdere ontwikkeling rol intermediair voor de gemeente met een bedrijvenloket, informatiefunctie en een actieve rol in de werving van bedrijven voor Arnhem - actueel houden marktplaats voor lokaal ondernemen / bedrijvenplatform StAB - personele kosten stichtingsbureau - aanjaagmiddelen gemeente, vervolgfinanciering in de vorm van productontwikkeling

Voor de structurele financiering van taken in het algemeen belang van de bedrijventerreinen en Arnhem is voor 2015 een bedrag van € 70.000,- noodzakelijk, waarvan € 50.000,- het opstarten en aanjagen betreft. De financieringsbehoefte van € 50.000,- per jaar voor het aanjagen van projecten, de startfase en het vinden van nieuwe vormen van financiering om de uitvoering duurzaam aan te pakken, heeft een structureel karakter voor de komende beleidsperiode 2015-2018.

5.5. Conclusie financiering

De komende beleidsperiode is de gecombineerde impuls vanuit de specifieke activiteiten op de bedrijventerreinen (hoofdstuk 2) en de activiteiten in het algemeen belang (hoofdstuk 3) voor de open Arnhemse bedrijventerreinen van belang.

De benodigde structurele financiering voor de beleidsperiode 2015-2018 betreft:

1. de basistaken zoals beschreven in hoofdstuk 2, waarbij de gemiddelde financieringsbehoefte € 147.000,- per jaar bedraagt;
2. de basistaken algemeen belang (anjaagmiddelen) zoals beschreven in hoofdstuk 3, waarbij de financieringsbehoefte € 50.000,- per jaar bedraagt;
3. eenmalige extra opstartfinanciering 2015 € 20.000,-.

Het StAB bestuur doet een beroep op financiering uit het Ondernemersfonds voor de gehele beleidsperiode 2015-2018, overeenkomstig de beleidsperiode 2011-2014, voor de basistaken genoemd onder 1. De rol van intermediair voor gemeente en ondernemers (punten 2 en 3) en de ontwikkeling van deze functie in het licht van de regisserende gemeente, waarbij StAB taken voor de gemeente invult en werk uit handen neemt, rechtvaardigt de vraag naar directe financiering door gemeente.